

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Møte om norske forskriftskrav til el-målere

Energi Norge vil på vegne av norske nettselskap be om et møte med Nærings- og handelsdepartementet for å legge frem vårt syn på behovet for endringer i regelverket for kontroll og utskifting av elektrisitetsmålere (målere) i drift. Uten justeringer i regelverket vil kunder og samfunnet i løpet av de neste årene påføres kostnader opp mot 250 mill kr uten noen gevinst eller kvalitetsheving for kundene.

Vi understreker at bransjen ikke ber om fritak for regler om kontroll av målere i drift generelt, eller fritak for utskifting av målere som går feil og påfører norske forbrukere for store strømkostnader. Vi anser det generelt som en fordel at vi fikk tydelige regler for dette området ved utvikling av forskrifter for målere i bruk, først i 2004, senere revidert med utgangspunkt i EUs måler direktiv (MID) i 2007.

Energibransjen deltok i arbeidet i med ny forskrift i 2004. Underveis i prosessen kom energibransjen med synspunkter på at man var skeptisk til at man gikk fra ikke å ha formelle krav til målere i drift i Norge, til en situasjon hvor kravene ble svært strenge i forhold til andre lands forskrifter. Etter at forskriften har vært i drift noen år, fremkommer nå erfaringer som etter vårt syn bør tillegges vekt. Dette gjelder spesielt målere med avvik fra gjeldende krav på lavlast (lavt forbruk). Erfaringene med dagens krav til mekaniske målere på lavlast viser etter vår mening at ressursene anvendes feil i et samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk perspektiv. Dette blir derfor en utfordring både for norske energiselskaper og deres kunder.

- Dagens norske krav skiller ikke på om måleren går feil ved lavt eller høyt forbruk. Kravet er at måleren skal skiftes når den går feil iht til avvikskravene.
- Omtrent halvparten av målerne i Norge er mekaniske målere, den andre halvparten er elektroniske. Bransjen har god kunnskap om stabilitet og levetid for mekaniske målere. Det som særpreger slike målere er at de kan ha for stor feilvisning i kundens favør i forhold til kravene ved liten belastning (forbruk), såkalt lavlast. For kunden som bruker strømmen, er det vanligvis ingen ulempe, da mekaniske målere med tiden tenderer til å gå for sakte.
- Nettselskapene vil etter all sannsynlighet bli pålagt en massiv overgang til nye smarte målere med toveiskommunikasjon (AMS) med oppstart innen 2 - 3 år. Reglene for kvalitetskontroll åpner ikke for overgangsordninger i påvente av utskifting til smarte målere.
- Bransjen har registrert at i Sverige har en valgt en praktisk tilnærming til det nye europeiske regelverket med moderate krav til mekaniske målere i lavlast. I Sverige innføres nå krav til målerne som både sikrer kvalitet på målingen, og stiller realistiske krav til mekaniske målere som er lovlig i salg. Det er også et paradoks at de svenske forbrukerne oftere har lavlast på grunn av

mer utstrakt bruk av fjernvarme i kombinasjon med strøm, og likevel har man i Sverige krav som er mer moderate enn de norske kravene.

- I Finland har en tillit til premarkedskontrollen av målere mens arbeidet med MID direktivet pågår samt at ingen tester av gamle målere vil skje mens en parallelt innfører AMS.
- Vi mener derfor at dagens norske regler for kontroll av målere i drift påfører samfunnet unødige kostnader ved at de ikke skiller mellom vesentlig avvik med betydning for kunden og mindre avvik uten økonomisk betydning for kundene. Kostnadene ved å bytte ut disse målerne er langt høyere for kunde og samfunn enn om de utnyttes levetiden ut evt. byttes ut som en del av innføring av AMS.
- NVE sin regulering av nettvirksomheten baseres på at alle kostnader i bransjen fordeles tilbake på kundene. Dersom det koster mer å skifte ut en måler enn kostnaden ved et forbruk som ikke blir målt, er det samfunnsøkonomisk feil å skifte ut måleren. Denne merkostnaden blir det kunden som må betale.

Bransjen opplever på mange områder en harmonisering av rammebetingelsene med andre land, men i dette tilfellet skjer det motsatte. Gjeldende regelverk påfører det norske samfunnet/forbrukerne en merkostnad på inntil 250.000.000 NOK i løpet bare i de nærmeste to til tre årene i forhold til om svenske krav hadde vært anvendt. Bransjen har hatt møter med Justervesenet om saken. Flere selskaper har søkt om dispensasjon, de aller fleste har fått avslag. Vi vil spesielt peke på søknad fra Fortum Distribusjon AS som i brev og i møte med Justervesenet utførlig har redegjort for saken. I søknad er det etter vårt syn klart påvist at det er svært ulønnsomt å skifte ut de målerne som går feil i lavlastområdet. Utskifting til AMS, om noen få år, forsterker det negative bildet. Avslaget er anket til NHD.

Justervesenet sier i sitt svar til Fortum Distribusjon AS at de ikke vil revurdere reglene, men at det kan vurderes en mindre utsettelse etter spesiell søknad som dokumenterer at målerne vil bli skiftet i løpet av få måneder. Fagmyndighetene synes derfor også å ha sett svakheten i regelverket, men ønsker ikke å treffe tiltak som kan rette opp forholdet. Dersom nettselskapene ikke følger gjeldende regelverk, kan Justervesenet ilegge bøter. Bøtenes størrelse skal blant annet ta hensyn til kundenes evt tap som følge av manglende utskifting av måler. Så langt vi kan forstå, vil kundene i dette tilfellet klart tape på at denne gruppen målere skiftes, se vedlegg.

Oppsummering

Bransjen ber om et møte som kan initiere en prosess med tilpasning av norske regler for målere i lavlastområdet på kort sikt, og en mer varig harmonisering av reglene med andre relevante land. Det vises til tilsvarende prosess i Sverige og Finland. En tilpasning av reglene til det vi mener vil være en samfunnsøkonomisk god løsning, vil kunne spare norske forbrukere for en kostnad på opp mot 250 mill kr i de neste 2 – 4 år, samt plunder for kunder som må sørge for adgang til måleren for et ekstra målerbytte. Dette initiativet vil kunne bidra til en harmonisering av norsk regelverk med omliggende og sammenlignbare land for et antall målere som registrerer energiforbruk til svært lave økonomiske verdier pr leveringspunkt. Vi ser frem til kontakt i saken.

Kontaktperson hos Energi Norge er Ole Haugen (oh@energinorge.no)

Vennlig hilsen
Energi Norge

Einar Westre
Direktør nett og marked

Ole Haugen
Næringspolitisk rådgiver

Kopi: KS bedrift, NVE, Justervesenet